

Col·lecció arqueològica de Castellruf al MDG

Santa Maria de Martorelles

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carrer Anselm Clavé, 40, 08401 Granollers
Emplaçament Al bell mig del nucli urbà, formant cantonada amb el carrer Nou

Coordenades:

Latitud: 41.51989
Longitud: 2.25374
UTM Est (X): 437734
UTM Nord (Y): 4596741

Classificació

Número de fitxa 08256-73
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Col·lecció
Estil / època: Romà Popular
Segle III a.C.
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Llei 17/1990, de 2 de novembre, de museus (DOGC 1367, 14-11-1990)
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Titular: Museu de Granollers/Ajuntament de Granollers
Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa: dv., 26/02/2016 - 01:00

Descripció

Col·lecció de materials arqueològics procedents del poblat ibèric de Castellruf, que actualment estan dipositats al Museu de Granollers (MDG). Es tracta d'un conjunt d'entre 6 i 10 pila dels anomenats pesats, tipològicament homogenis. Els pila són un tipus de javelina d'asta de fusta i llarg ferro, característics de les legions romanes durant la República i bona part de l'època imperial. El conjunt presenta dos exemplars sencers que mesuren 41,7 centímetres, quatre puntes i quatre plaques. Presenten una característica que els diferencia de la resta, la presència de reforços laterals en la subjecció de la part del ferro amb l'asta i escotadures que faciliten el doblegament de la placa. Les puntes d'aquests pila són en forma de fulla d'heura, triangular amb aletes desenvolupades, triangular amb aletes curtes i de forma romboïdal. Les plaques són rectangulars, amb perforacions per a la seva subjecció. Majoritàriament presenten lesions i trencaments en diverses parts, sobretot en els punts d'unió entre les diferents peces que els componen.

Història

Es tracta d'un dels conjunts de pila romans datats més antics de la Mediterrània, datats a finals del segle III a.C. Van aparèixer a l'habitació 9 del poblat ibèric de Castellruf, on es van documentar les restes d'una possible forja, durant les excavacions organitzades per la Generalitat de Catalunya l'any 1984. El context arqueològic en el que van aparèixer sembla indicar que es tracta d'un dipòsit d'armes recuperades amb la finalitat de recuperar-les o reciclar-les. Les restes de forja documentades fan pensar en un taller metal·lúrgic. Tipològicament, els pila de Castellruf són molt semblants als pila del port etrusc de Telamon (Itàlia). En l'actualitat estan dipositats al Museu de Granollers (MDG) des de l'any 1986. El museu els té en dipòsit de la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya (DGPC), encarregant-se de la seva correcta conservació. També els ha prestat per diverses exposicions i ha gestionat, en algun cas, la seva restauració en el Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya, a Valldoreix. La resta de materials de l'excavació es van dipositar al Servei d'Atenció als Museus (SAM) de Girona.

Bibliografia

ÁLVAREZ ARZA, R.; CUBERO ARGENTE, M. (1999). "Los pila del poblado ibérico de Castellruf". Revista Gladius, 19, p. 121-142. ÁLVAREZ ARZA, R.; CUBERO ARGENTE, M. (2000). "Els pila republicans del poblat ibèric de Castellruf". Revista Lauro, 18, p. 5-16. AULADELL MARQUÈS, Jordi (2005). Tecnologia del treball del ferro al nord-est peninsular en l'Ibèric antic i ple. [Universitat de Barcelona: inèdit], p. 411-446.

